

**Kriminaalihuollon tukisäätiön lausunto edustaja Hanna Holopaisen talousarvioaloitteeseen
Uusintarikollisuutta vähentävän koulutushankkeen rakentaminen hyvinvointialueille (100 000) / Suomi**

Lausunnon vastaanottaja: Valtiovarain valiokunnan asiaa käsittelevä valiokunta

Eduskunta myönsi jakovarasta vuonna 2021 *Rikollisuutta ehkäisevää työtä tekeville yhteisöille uusintarikollisuuden ehkäisyyn* 80 000 euron määrärahan, joka ohjautui Kriminaalihuollon tukisäätiölle. Kriminaalihuollon tukisäätiö aloitti tuella **Hyvinvointialueet vähentämässä uusintarikollisuutta - koulutushankkeen**. Mahdollisella jatkorahoituksella Kriminaalihuollon tukisäätiöllä olisi mahdollista jalkauttaa nykyisessä hankkeessa toteutettavat koulutukselliset kokonaisuudet pilottihyvinvointialueiden lisäksi kaikille muille hyvinvointialueille.

Nykyisen hankkeen hankekausi on 1.8.2022 -30.6.2023. Hankkeessa työskentelee projektipäällikkö 50 % työajalla ja viestintäsuunnittelija 100 % työajalla. Projektipäällikkö aloitti 1.8.2022 ja viestintäsuunnittelija 5.9.2022. Molempien työsuhde on määräaikainen 30.6.2023 asti.

Hyvinvointialueet vähentämässä uusintarikollisuutta -koulutushanke on hyvinvointialueiden päättäjille sekä sosiaali- terveydenhuollon ammattilaisille suunnattu koulutushanke. Hyvinvointialueiden valmistelussa ja alueiden sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten työssä on tärkeää, että hyvinvointialueiden päätöksenteossa vahvistuu uusintarikollisuuden ehkäisyyn tähtäävä näkökulma sekä se, että henkilöstön valmiudet kohdata rikostaustaisia ja heidän läheisiään työssään lisääntyvät.

Hanke toteutetaan vahvassa yhteistyössä Rikosseuraamuslaitoksen ja pilottina kolmen hyvinvointialueen kanssa. Rikosseuraamuslaitokselta yhteistyökumppaneita ovat kehitys- ja laatuysikkö sekä Uudenmaan, Hämeen ja Pirkanmaan sekä Oulun rikosseuraamuskeskukset. Hankkeen koulutuspiilotit toteutetaan Länsi-Uudenmaan, Pirkanmaa ja Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueilla. Hankkeen rahoittaa oikeusministeriö.

Nykyisessä hankkeessa toteutetaan päättäjille suunnattu tietoiskuvideo. Sote-ammattilaisille ja kolmannen sektorin toimijoille järjestetään webinaari ja tehdään ammattilaisten työn tueksi sähköinen käsikirja. Lisäksi hankkeessa toteutetaan erilaisia sähköisiä koulutuksia kuten esim. podcast-sarja, jonka tavoitteena on saavuttaa sote-ammattilaisten, rikostaustaisten ja heidän läheistensä lisäksi myös laajempia kansalaisryhmiä.

Hankekautena pystytään toteuttamaan suunnitellut kokonaisuudet pilotteina toimivilla hyvinvointialueilla. Materiaalien levittäminen kaikkien hyvinvointialueiden käyttöön ja ammattilaisten työn tueksi vaatii lisärahoitusta.

Lisärahoituksella voidaan edistää merkittävästi hankkeen päätavoitetta eli uusintarikollisuuden vähentämistä. Suomessa noin 60 % rikoksista tuomituista uusii rikoksensa viiden vuoden periodilla. Ruotsissa ja Norjassa vastaava luku on vain 20–30 %. Uusintarikollisuuden yleisyyteen eri maissa vaikuttaa esimerkiksi se, että Norjassa ja Ruotsissa nimenomaan yhteistyö eri viranomaisten ja kolmannen sektorin toimijoiden välillä vankien vapautumisen valmistelussa on Suomea vahvempaa. Lisäksi Norjassa ja Ruotsissa vankiloissa on Suomea enemmän kuntouttavaa toimintaa sekä tähän työhön panostavaa henkilökuntaa.

Hankekautena 1.8.2022 -30.6.2023 pystytään toteuttamaan suunnitellut kokonaisuudet pilotti hyvinvointialueilla. Hankekautena ei kuitenkaan välttämättä kyetä jalkauttamaan kaikkia pilotoituja toiminta- ja yhteistyömallien edes pilottina toimiville hyvinvointialueille. Lisäksi kaikki muut 18 hyvinvointialuetta jäivät kokonaan hankkeen toimintojen ulkopuolelle ensimmäisenä hankekautena.

Hankkeeseen käytettyjen resurssien pysyvämpien hyötyjen varmistamiseksi, on kokonaistaloudellisesti edullisempaa käyttää riittävästi aikaa toimintatapojen vakiinnuttamiseen kaikille hyvinvointialueille.

Hankkeessa pilotoitujen toiminta- ja yhteistyömallien jalkauttaminen muille hyvinvointialueille on järkevää toteuttaa kevään tai syksyn aikana 2023 ja vuoden 2024 alkupuolella, koska hyvinvointialueiden aloittaessa tammikuussa 2023 kaikilla hyvinvointialueilla ei välttämättä ole tarpeeksi resursseja tämän marginaaliryhmän palvelutarpeiden huomioimiseen ja uusien toiminta- ja yhteistyömallien omaksumiseen.

Mikäli hanke saadaan menestyksellisesti jalkautettua hyvinvointialueiden käytännöiksi ja sitä myötä vähennettyä uusintarikollisuutta pohjoismaiselle tasolle, valtio säästää huomattavia summia muun muassa oikeuslaitoksen toimintamenoista ja rangaistuslaitosten ylläpitomenoista.

Helsingissä 27.10.2022

Sanna Sunikka
Toimitusjohtaja
Kriminaalihuollon tukisäätiö

SIGNATURES

ALLEKIRJOITUKSET

UNDERSKRIFTER

SIGNATURER

UNDERSKRIFTER

This documents contains 2 pages before this page
Dokumentet inneholder 2 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 2 sivua ennen tätä sivua
Dette dokument indeholder 2 sider før denne side

Detta dokument innehåller 2 sidor före denna sida

authority to sign
representative
custodial

asemavaltuus
nimenkirjoitusoikeus
huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt
firmateckningsrätt
förvaltare

autoritet til å signere
representant
foresatte/verge

myndighed til at underskrive
repræsentant
frihedsberøvende